

Frumvarp til laga

um

öryggi skipa og báta.

(Lagt fyrir alþingi 1912).

I. Ákvæði, er gilda um öll skip og vjelarbáta, sem eiga heimili á Islandi.

1. gr.

Skip skal telja óhaffært, ef skipsskrokk, útbúnaði skips, vjel eða vjelartækjum eða skipshöfn er svo áfátt eða skip er svo ofhlaðið eða vanhlaðið, eða það af öðrum ástæðum er svo á sig komið, að álíta verður vegna sjóferða þeirra, er skipið skal fara, að hættulegra sje að vera í förum með því, en venjulegt er við siglingar.

2. gr.

Útgerðarmanni er skylt að sjá um, að óhaffært skip sje eigi haft í förum. Áður lagt er á stað annast skipstjóri um, að skip sje haffært, hann sjer og um, að það sje hæfilega vel útbúið til ferðarinnar, nægilega ment og birgt að vistum, hafi vatn og læknislyf, kol og aðrar vjelanaudsynjar, ef það er gufuskip. Honum er og skylt, að annast um, að skipið hafi meðterðis þau bendingaáhöld, björgunartæki, sjóbrjef og siglingaverkfæri, sem með þarf. Hann skal einnig sjá um, að fermsla skipsins sje í alla staði hæfileg.

Ákvæðin í 1. og 2. gr. ná einnig til vjelarbáta, að svo miklu leyti, sem við getur átt.

II. Ákvæði um skip, sem eru í förum milli landa.

3. gr.

Nú á skip að ganga landa á milli, eða gufuskip rekur veiðar utan landhelgi, og skal þá fullnægt þeim almennu kröfum, sem settar eru eftir alþjóðlegum rjetti um öryggi skipa, einnig að því leyti, sem við kemur öllum útbúnaði skips, björgunartækjum þess, siglingaverkferum og fermslu, alt eftir því, hvort skipið er ætlað til fólksflutnings, vöruflutnings, veiða eða annars.

4. gr.

Eftir 1. janúar 1913 skulu skip, sem eiga að vera í förum milli landa, vera með hleðslumerki, samkvæmt reglum, sem nánara verða ákveðnar í konunglegri tilskipun. Kostnaðurinn við þetta greiðist af útgerðarmanni. Stjórnarráðið getur veitt undanþágu frá þessu ákvæði, þegar sjerstaklega stendur á.

Stjórnarráðið hefir og heimild til, ef nauðsynlegt þykir, að gera samninga um útgáfu hleðslumerkis-skirteina handa íslenskum skipum, við þau dönsk stjórnarvöld eða flokkunarfelög erlendis, sem hafa heimild til að gefa út slík skirteini.

Hleðslumerkið sýnir, hvað skipið má liggja dýpst í sjó í logni. Ef skip er hlaðið svo, að það liggur dýpra, ber að skoða það ótrygt og geta þá hlutaðeigandi yfirvöld bannað því að halda ferð áfram, þar til er úr bætt.

5. gr.

Nánari fyrirmæli um framkvæmd reglna þeirra, sem settar eru í 3. og 4. gr., og um umsjón með, að þeim sje hlýtt, má setja í konunglegri tilskipun.

III. Ákvæði um skip, sem eru í förum innanlands og um vjelarbáta.

6. gr.

Með konunglegri tilskipun má setja ákvæði um hvaða öryggisreglur skuli gilda um þilskip (gufuskip og seglskip), sem eru í förum með ströndum Íslands eða stunda fiskiveiðar við Ísland, og hvers skoðunarmenn þeir, er ræðir um í 3. gr. laga 3. okt. 1903 um eftirlit með þilskipum, sem notuð eru til fiskiveiða eða vöruflutninga, skuli krefjast áður en lögskráning á skip má fara fram.

Eigi má þó gefa slíka tilskipun út fyr en fengið er álit bæði meiri háttar útgerðarfjelaga landsins og sjóvátryggingarfjelaga, og má hún eigi í verulegum atriðum vera strangari en þessi felög telja hyggilegt fyrir sjávarútveginn.

7. gr.

Með sömu skilyrðum má einnig með konunglegri tilskipun setja öryggisreglur fyrir vjelarbáta.

Um báta þessa má einnig ákveða í tilskipuninni, að vjelina skuli skoða árlega, annaðhvort af sjerfróðum manni, sem skrásetningarstjóri tilnefnir, og fær hann þóknun fyrir skoðunina samkvæmt ákvæðum 4. gr. nefndra laga 3. okt. 1903, eða af manni, sem stjórnarráðið löggildir til þess, og fær hann þá þóknun fyrir skoðunina, sem ákveðin er í tilskipuninni. Gjald fyrir skoðun greiðist af útgerðarmanni og hefir lögtaksrjett.

Það er tilgangur eftirlitsins að veita þeim, sem það varðar, ábyggilegar skýrslur um ástand vjelarinnar og veita eigandanum leiðbeiningar sjerfróðs manns. Skoðunarmaður skal svo fljótt, sem því verður við komið, senda skoðunargerðina eiganda, lögreglustjóra og innlendum ábyrgðarfjelögum, sem báturinn er vátrygður hjá og þess kunna að óska. Í tilskipuninni skal svo ákveða, að skoðun falli burtu, ef hlutaðeigandi vátryggingarfjelag lætur árlega skoða vjelar á þann hátt, sem stjórnarráðið telur tryggan.

IV. Ymisleg ákvæði.

8. gr.

Ef skip eða bátur, sem ferðbúið er frá íslenskri höfn, er talið ósjófært, getur lögreglustjóri heft burtförina til bráðabirgða með úrskurði, rökstuddum með álitni tveggja, tilnefndra, sjerfróðra, óvilhallra manna, er fengið skal svo fljótt sem auðið er. Þessum úrskurði má áfrýja til stjórnarráðsins; skal það leggja fullnaðarúrskurð á málið svo fljótt sem verða má.

9. gr.

Nú er skip eða bátur, þar með talin þilskip og vjelarbátar til vöruflutninga eða fiskiveiða, ekki fær til þeirrar farar, sem ætlað er, og skipstjóri eða formaður vanrækir að sjá um, að úr sje bætt, og getur skipshöfnin þá krafist fararleyfis úr skiprúmi. Þegar meiri hluti skipshafnar krefst þess, er skipstjóri eða formaður skyldur til að láta fram fara löglega skoðunargerð á skipi eða bát, um það, hvort það sje ferðafært. Enn fremur skal skoða vjelina, þar sem því má við koma, ef vjelarstjóri krefst þess. Synji skipstjóri eða formaður þessarar skoðunargerðar, er skipshöfn heimil brottför úr skiprúmi.

Ef skipshöfn fer úr skiprúmi af þessum ástæðum, fær hún kaup samkvæmt 2. málsg. 58. gr. farmannalaga 22. marz 1890, sje skipið fiskiskip eða vjelarbátur, en annars samkvæmt 1. málsg. sömu greinar.

Ef svo reynist við skoðunargerð, að kærur um, að skip eða bátur sje óhaffært, eiga við engin sennileg rök að styðjast, þá skal sá, sem skoðunar hefir beiðst, greiða allan þann kostnað og tjón, er af henni hlýst.

10. gr.

Brot gegn lögum þessum eða varúðarreglum þeim, sem settar eru samkvæmt þeim, varða sektum alt að 1000 kr., nema þyngri hegning liggi við að lögum.

11. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

12. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1913.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarp þetta var, samkvæmt allrahæstum úrskurði 3. jan. 1911, lagt fyrir efri deild alþingis 1911 og var því vísað þar til nefndar, en sú nefnd kom eigi fram með neitt álit. Stjórnin leggur nú frumvarpið óbreytt fyrir alþingi á ný, að undantekinni sjálfsagðri breytingu á 4. og 12. gr. Ástæðurnar fyrir frumvarpinu frá 1911 eru prentaðar í Alp.tið. 1911 A. bls. 176—179 og er vísað til þeirra.
